

29. januar 2018

Høring vedrørende kommende frihandelsforhandlinger mellem EU og henholdsvis Australien og New Zealand.

Generelle bemærkninger

Det er set med danske briller særdeles positivt, at EU snart vil indlede forhandlinger med såvel Australien som New Zealand om to separate frihandelsaftaler. Det er begge vigtige afsætningsmarkeder for dansk eksport, ligesom det også vil gavne dansk økonomi at få billigere og nemmere adgang til importerede varer og tjenesteydelser fra de to lande. I en tid, hvor der i Washington hersker usikkerhed om den fortsatte politiske opbakning til en fri verdenshandel, hilser Dansk Erhverv det varmt velkomment, at EU først med CETA-aftalen med Canada, siden med EPA-aftalen med Japan og nu med denne forhandlingsåbning overfor Australien og New Zealand har taget arbejdshandskerne med henblik på at skabe bedre internationale handels- og investeringsvilkår for europæisk erhvervsliv. Dansk Erhverv støtter en hurtig igangsættelse af forhandlingerne med sigte på at opnå to ambitiøse aftaler.

Australien udgør Danmarks 16. største eksportdestination på varesiden (6,6 mia. kr. i dansk vareeksport i 2016), mens New Zealand blot er nr. 59. (824 mio. kr.). Henset til, hvor store de to økonomier er, hvor stor købekraften er, og hvor handelsliberale begge lande generelt er, er det Dansk Erhvervs vurdering, at potentialet for danske virksomheder på de to markeder er betydeligt. Ligesom i tilfældene med Canada og Japan vil det dog være vigtigt, at den danske eksport bliver bredt væsentligere mere ud sektormæssigt, hvis potentialet skal indfris. I dag er det vores traditionelle styrkepositioner såsom søtransport, fødevarer, maskiner og medicin, der sælges mest af til Australien og New Zealand, mens dansk beklædningseksport, tjenesteydelser indenfor sundhed og pleje, IT og turisme ligger relativt lavt og bør kunne øges på sigt i kølvandet på ambitiøse frihandelsaftaler.

Specifikke bemærkninger

I lyset af, at både Australien og New Zealand allerede i dag opererer med ganske lave gennemsnitlige toldsats på stort set alle varekategorier, vurderer Dansk Erhverv, at de klart største gevinster, som frihandelsaftaler med de to lande kan bibringe, vil være fjernelse af ikke-toldmæssige handelsbarrierer. Eliminering af unødige eller diskriminerende krav til europæiske serviceeksportører samt af duplikerende eller overlappende regulering for overensstemmelseserklæringer og

produktgodkendelser på varesiden bør derfor være den centrale, horisontale danske prioritet i forhandlingerne med de to parter. Dansk Erhverv ønsker, at Danmark i mandatfastlæggelsen arbejder for, at der overfor begge lande opnås samme gensidige akkrediteringssystem, som det lykkedes at opnå på udvalgte sektorer med Canada i CETA-aftalen. Dvs. systemet, hvor et af Australien og et af New Zealand bemyndiget EU-organ kan godkende europæiske varer til salg i Australien og New Zealand efter henholdsvis australske og new zealandske regler og omvendt. Herved undgår man, at der skal foregå godkendelse på begge sider af aftalerne. Ambitionen bør være, at et europæisk produkt godkendt til salg på EU's indre marked automatisk også er godkendt til salg i Australien og New Zealand og omvendt. Danmark bør tillige arbejde for, at dette gensidige akkrediteringssystem udstrækkes på flest mulige sektorer.

Derudover lægger Dansk Erhverv vægt på, at Danmark går efter det højest mulige ambitionsniveau i forhandlingsmandatet, når det kommer til at sikre europæiske virksomheder de friest mulige og mindst diskriminerende rammevilkår i forhold til lokale konkurrenter på følgende områder:

1) At kunne byde ind med varer og tjeneste i forhold til offentlige indkøb i Australien og New Zealand, herunder oprettelse af en national hjemmeside i begge lande, der samler alle offentlige udbud på én enkelt hjemmeside. Dette lykkedes i CETA-aftalen.

2) At aftalerne går markant videre omkring vilkår for europæiske serviceeksportører i Australien og New Zealand, end den utilstrækkelige og meget lave fællesnævner, der hedder WTO's GATS-aftale. En simpel henvisning til eller blot gentagelse af teksten i GATS-aftalen i de to aftaler vil være et utilfredsstillende forhandlingsresultat og ikke i Danmarks interesse.

3) Aftalerne bør rumme ambitiøse kapitler om e-handel og frie data-flows. Her skuffede frihandelsaftalen med Japan, og det vil være vigtigt set med danske øjne at sikre, at aftalerne ikke kommer til at tillade en direkte eller indirekte protektionisme med hensyn til lokalisering af datacentre, opbevaring af data eller andre unødige barrierer for gensidige data-flows. Samtidigt med aftalerne og generelt hurtigst muligt bør der udarbejdes tilstrækkelighedsvurderinger, der sikrer den frie bevægelighed af persondata.

4) Med henblik på at sikre en hurtig ratificeringsproces på EU-siden af aftalerne og i lyset af, at såvel EU som Australien og New Zealand råder over velfungerende og uafhængige domstole, der må forventes at behandle klagesager fra europæiske investorer på en rimelig og demokratisk vis, ønsker Dansk Erhverv ikke, at investeringsbeskyttelse bliver en del af de to aftaler.

Med venlig hilsen

Michael Bremerskov Jensen

Chefkonsulent, EU & International afdeling

Dansk Erhverv

